

Geef corporaties een effectief instrument voor verduurzaming door de EPV 2.0 open te stellen voor hybride systemen

De voorgestelde modernisering van de EPV is een stap in de goede richting, maar is al achterhaald voordat hij goed en wel ingevoerd wordt. De nieuwe realiteit voor verhuurders is dat vanaf 2026 hybride warmtepompen verplicht worden gesteld bij vervanging van de gasketel. Dit is een goed idee. De hybride route biedt namelijk veel voordelen, zowel ten opzichte van volledig verwarmen op aardgas, als ten opzichte van volledig gasloos verwarmen. De uitrol van hybride systemen kan snel, simpel, kostenefficiënt, en creëert direct **impact**. Voor verhuurders is de business case van hybride systemen door de split incentive echter net zo goed een probleem. Dit probleem wordt vanaf 2026 nog groter. Los dit probleem op door de EPV 2.0 open te stellen voor hybride systemen. Maak een verdienmodel voor verhuurders mogelijk, waarbij de resterende fossiele energievraag van de woning leidend is, opdat woningcorporaties effectief kunnen investeren in de verduurzaming van hun bezit en echte impact kunnen realiseren.

De hybride route

Hybride warmtepompsystemen worden geplaatst met behoud van de gasketel. De warmtepomp voorziet de woning van warmte in de tussenseizoenen, de gasketel springt bij in de winter. Deze configuratie is toepasbaar in een breder palet aan woningen dan de all-electric warmtepomp. Omdat de gasketel beschikbaar blijft voor de echte koude dagen, is er geen aanpassing nodig aan de schil of het afgiftesysteem. De hybride warmtepomp heeft een bescheiden vermogen, bescheiden afmeting en een bescheiden prijs. Het hybride systeem bespaart wel direct en flink op de energiekosten. Omdat de warmtepomp alleen gebruikt wordt op gunstige, rendabele momenten, zijn de gebruikskosten laag (lees: voor het maken van één eenheid warmte zijn de benodigde hoeveelheid stroom en bijbehorende stroomkosten van de warmtepomp lager dan de stookkosten van dezelfde eenheid warmte uit de gasketel). Evenredig aan de kostenbesparing zijn CO₂-reductie en verminderde afhankelijkheid van Russisch gas. Omdat hybride systemen niet in staat hoeven te zijn om een woning op het slechtste, koudste moment van het jaar warm te houden, kan het systeem woning-onafhankelijk worden gedimensioneerd. Het one size fits all ontwerp maakt standaardisatie, installatiesnelheid en opschaling mogelijk. Voor de helft van de investering in een all-electric systeem vermindert een hybride systeem 60 tot 80% van het gasgebruik van een typische corporatiewoning. Door de aanwezigheid van de gasketel hoeven deze hybride woningen niet terug te vallen op het elektrisch element op koude dagen in de winter. Er is geen verzwaarde netaansluiting nodig, dus de druk op het stroomnet en problemen met netcongestie blijven beperkt. De beperkte stroomvraag van de warmtepomp in de winter zorgt ervoor dat de afhankelijkheid van de salderingsregeling ook beperkt is. Gezien het bovenstaande is de hybride route een goede tussenoplossing voor corporatiewoningen in de komende 15 jaar.

Uitdaging

Voor hybride systemen geldt net zozeer als voor all-electric systemen dat de split incentive een probleem is voor verhuurders. De business case, terugverdientijd of Total Cost of Ownership van hybride systemen op zichzelf is prima, maar de corporatie draagt de kosten van de investering terwijl de huurder het voordeel heeft van de besparing op energiekosten. De besparing is groter dan de investering, maar voor een sluitend verdienmodel moet een deel van de besparing van de huurder

terugvloeien naar de corporatie om de investering te dekken. Tot 2026 kan dit via de servicekosten. (De toevoeging van de hybride warmtepomp is roerend en niet-aanhorig bij de woning is. De nog steeds aanwezige gasketel is de bij de woning aanhorige warmtevoorziening die uit de kale huur wordt betaald, conform het huurrecht. De hybride warmtepomp is een losse toevoeging die theoretisch weer verwijderd kan worden en is derhalve roerend, waardoor er servicekosten in rekening mogen worden gebracht voor het gebruik ervan, conform het besluit servicekosten – zoals dat nu ook bij zonnepanelen wordt gedaan.) Vanaf 2026 wordt het verplicht tenminste een hybride systeem toe te passen bij vervanging van de gasketel. Hierdoor vervalt de niet-aanhorige en roerende status van het hybride systeem, en mag de bijdrage niet langer als servicekosten in rekening worden gebracht. Een huurverhoging is vaak niet mogelijk of wenselijk, aangezien dit effect heeft op de huurtoeslag van bewoners of ervoor zorgt dat de woning in een andere huurcategorie terecht komt. EPV vragen kan ook niet, want het systeem en de woning voldoen niet aan de eisen. Zo verdwijnt de mogelijkheid om een deel van de besparing van de huurder terug te laten vloeien naar de corporatie, en kan de corporatie alleen nog investeren in hybride warmtepompen uit de algemene middelen, tot de pot leeg is. Alle huurders van de corporatie betalen dan mee aan de systemen in een beperkt aantal woningen. (Deze huurders betalen via belastingen nu ook al mee aan de subsidies voor verduurzaming die hoofdzakelijk worden ontvangen door mensen met eigen woning!) Het wegvallen van een terugvloeimodel zaagt aan de stoelpoten van de verduurzaming van corporatiebezit, terwijl dit zo'n groot deel van de Nederlandse woningen betreft en de impact van hybride systemen op energiearmoede en CO2-reductie zo groot kan zijn.

Oplossing

Verduurzaming naar zeer energiezuinig met volledig eigen opwek is een wenselijke maar zeer kostbare operatie. EPV is een geschikt terugvloeimodel hiervoor. Stel de herziene EPV ook open voor hybride warmtepompen met deels eigen opwek. Laat het zwart-wit denken los, helemaal nu de hybride route verplicht wordt gesteld. Maak communicerende vaten van de hoogte van de EPV enerzijds en resterende fossiele energievraag anderzijds. Hoe lager de resterende fossiele energievraag van de woning, hoe hoger de EPV. Dit bevordert de adoptie van efficiënte systemen en de impact ervan automatisch. Een hybride EPV categorie is niet alleen een haakje voor grootschalige, snelle, kostenefficiëntie uitrol van hybride systemen met een enorm effect op energiearmoede en het klimaat. Het draagt bij aan een inclusieve energietransitie, waarin de sociale huurders van 2,5 miljoen bestaande corporatiewoningen óók mogen profiteren van het financiële voordeel van verduurzaming, in plaats van enkel eraan meebetalen.

De hybride warmtepomp is niet het ultieme antwoord op alle verduurzamingsvraagstukken. Het is wel een nuttige toevoeging aan het arsenaal van verduurzamingsmogelijkheden, één die direct en grootschalig kan worden ingezet. De toevoeging van een hybride categorie aan de herziene EPV zorgt voor een sluitend terugvloeimodel van een deel van de baten naar de investerende verhuurders. Zonder hybride EPV categorie verplichten we woningcorporaties tot iets, waarvan we de uitvoering onmogelijk maken. Dat valt simpelweg niet uit te leggen.

Triple Solar is ontwikkelaar en producent van PVT-technologie. De *Triple Solar PVT Warmtepomp 3.5* is ontwikkeld voor hybride toepassing in bestaande corporatiewoningen. De PVT-warmtepomppanelen op het dak van de woning produceren stroom en oogsten warmte tot onder het vriespunt, zonder buiten-unit, zonder bewegende delen en zonder geluidsoverlast. Het hybride PVT-systeem heeft een zeer hoge SCOP (energiezuinigheid van warmteproductie), kan tot 70 graden afgiftetemperatuur maken voor ruimteverwarming en tapwater, en bespaart 60 tot 80% van het gasgebruik, zonder aanpassing aan de schil of het afgiftesysteem. Het Triple Solar PVT-systeem is modulair ontworpen. Dit betekent dat het hybride warmtepomp op termijn kan worden doorgebouwd tot all-electric variant, als de woning daar klaar voor is. Zo kan een groot deel van het woningbezit van een corporatie direct van de one size fits all hybride oplossing worden voorzien, en gaat de bewoner meteen besparen op de energierekening. Als de woning over enkele jaren binnen het MJOP aan de beurt is voor verbeterde isolatie en geschikt is gemaakt voor gasloos verwarmen, kan het systeem worden uitgebreid met een extra warmtepompmodule, zonder desinvestering aan het eerder geplaatste hybride deel.

www.triplesolar.eu